

YOUTH AT RISK HELPT MOEILIJKE JONGEREN TERUG OP RECHTE PAD

«We helpen jongeren zichzelf weerbaar te maken»

BRUSSEL Terug op het rechte pad raken nadat je in aanraking bent gekomen met de jeugdrechter: evident is het niet. Daarom krijgen jonge mensen met een moeilijke thuissituatie de hulp van Youth At Risk (YAR), een organisatie die de jongeren helpt om hun leven weer op de rails te krijgen.

De kern van het YAR-programma is een persoonlijkheidsstraining. De bedoeling is om jongeren met een dossier bij de jeugdrechterbank te begeleiden bij de ontwikkeling van hun persoonlijkheid. De training moet hen helpen om hun leven opnieuw in handen te nemen. Veel jongeren die zich aanmelden voor het programma hebben hun geloof in de maatschappij verloren. Door wat ze meemaakt hebben is het voor hen niet gemakkelijk om mensen te vertrouwen, en hebben ze vaak moeite met gezag.

Een opleiding van Youth At Risk duurt elf maanden. «In die tijd is het de bedoeling dat ze een aantal concrete doelen verwezenlijken of waarmaken», vertelt Michael Francken van YAR. «Dat gaat dan over concrete zaken op het vlak van opleiding, gedrag of contacten herstellen.»

De filosofie achter deze manier van werken komt uit de Verenigde Staten, waar het systeem zo'n 25 jaar geleden werd ontwikkeld. Daar werd het eerst uitgetest, en later verfijnd, met succes.

ZELF BESLISSEN

De jongeren doorlopen een programma dat uit drie delen bestaat. Het eerste deel is een info-avond waarop vrijwilligers uitleggen wat het programma precies inhoudt. Nadien moeten ze zelf beslissen of ze al dan niet meedoen. «Het is belangrijk dat een keu-

Foto YAR

ze voor YAR een positieve keuze is», legt Francken uit.

In de tweede fase, die een week duurt, krijgen de jongeren een intensieve training, waarbij ze moeten vertellen over hun verleden. «Dat is lang en intensief, maar toch ook weer niet», gaat Francken verder. «Het zijn zes dagen om je leven te veranderen, in dat opzicht is een week nog aan de korte kant.»

Op het einde van de week krijgen de jongeren een vrijwilliger toegewezen. Die coach volgt hen dan gedurende negen maanden, en helpt hen om de vooropgestelde doelen waar te maken.»

In Vlaanderen bestaat YAR sinds 2007 in Antwerpen en Limburg, sinds dit jaar kunnen ook jongeren uit Vlaams-Brabant en Brussel er terecht.

HELEND EFFECT

«De rol van de burgers, de vrijwilligers dus, is heel belangrijk. Zij zijn ons kapitaal»,

benadrukt Francken. «De jongeren in het programma zijn gestuurd door de jeugdrechter. Ze komen uit de hulpverlening, en kennen dat systeem door en door. Doordat ze hier gecoacht worden door vrijwilligers, krijgen ze een nieuwe verhelderende kijk op volwassenen. De vrijwilligers hebben echt een helend effect. Veel jongeren hebben zeer negatieve ervaringen achter de rug, maar leren nu dat er volwassenen zijn die wel te vertrouwen zijn, die wel hun woord houden. Daarom zijn we steeds op zoek naar nieuwe vrijwilligers, zodat ons team een echte afspiegeling is van de samenleving.»

WEERBAAR

Dat betekent echter niet dat de jongeren bij het handje gehouden worden. «Bij alles wat we doen gaan we heel sterk uit van de verantwoordelijkheid van de jongere zelf. Zij zijn

verantwoordelijk voor hun eigen keuzes, en de gevolgen daarvan», gaat Francken verder. «Het is niet omdat je vader dronk en je afranselde, dat jij auto's moet gaan stelen en in de prak rijden.»

«We helpen jongeren vooral om zichzelf weerbaar te maken. Vaak zien zij zichzelf ook als probleemgevallen», klinkt het. «De vrijwilligers helpen de jongeren om het beeld van zichzelf bij te stellen. Maar ook voor de coaches zelf is het programma een goede zaak om hun beeld over de hangjongeren of de jeugd van tegenwoordig bij te stellen.»

Volgens Francken werpt YAR dan ook zijn vruchten af. «Als we zien hoe de mensen uit de vorige jaargangen zijn terechtgekomen, zien we dat die zeer succesvol zijn verlopen. Er zijn zelfs jongeren die in het programma hebben meegedaan, die nu zelf coach zijn geworden.»

/// www.yarvlaanderen.be

«Nadruk op positieve realisaties»

BRUSSEL Om de jongeren te begeleiden in de drie fases van de opleiding, is YAR continu op zoek naar vrijwilligers om de jongeren te begeleiden in een van de drie fases van de opleiding. Die vrijwilligers doorlopen daarvoor dezelfde soort persoonlijkheidsontwikkeling als de jongeren die ze begeleiden. De verhalen die de jongeren vertellen zijn vaak zeer zwaar. «Als coaches worden we ook zelf gecoacht. Dat is

nodig om afstand te nemen. Want sommige verhalen zouden wel in je kleren kunnen gaan zitten», vertelt vrijwilligster Lieve Van der Linden. «Het is indrukwekkend om te zien hoe veel je kan bereiken door jongeren op hun eigen verantwoordelijkheid te wijzen. Ik coachte een Marokkaanse jongen. Het mooiste vond ik dat ik op het einde echt tot hem kon doordringen, dat we echt vooruitgang boekten», gaat ze verder. «Je kan natuurlijk niet alles veranderen», geeft Lieve toe. «Maar ik heb wel veel voldoening gehaald uit mijn ervaringen als coach. Het mooie is dat binnen YAR vooral de nadruk wordt gelegd op de positieve realisaties van de jongeren, op de stappen die ze vooruit kunnen zetten.»